

Вайнорене І. П.,

аспірант кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу,
старший викладач кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

КОЛОКАЦІЇ З ЛЕКСЕМАМИ “RESULT” І “CONSEQUENCE” У БРИТАНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ КОРПУСІ: ЗІСТАВНО-ТИПОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація. Статтю присвячено опису атрибутивних колокацій із лексемами “result” і “consequence”, що вербалізують каузальну доміанту «ефект» на рівні власне з лексемою “effect”, з позицій корпусного та зіставно-типологічного підходів. Досягнення поставленої мети реалізовано через вирішення таких завдань, як: укладення реєстрів атрибутивних колокацій із лексемами “result” і “consequence” у порядку зниження їх частотності; встановлення типів результату та наслідку, відображених в англійській мові; виявлення спільних і специфічних типів результату та наслідку, що характеризують каузальний фрагмент картини світу англійців. За результатами опрацювання даних Британського національного корпусу реєстр атрибутивних колокацій із лексемою “result” репрезентовано 500 різними одиницями (із загальною кількістю вживань 2 185), а реєстр атрибутивних колокацій із лексемою “consequence” у порядку зниження їх частотності – 219 (із загальною кількістю вживань 765). Встановлено 22 типи результату та 18 типів наслідку, вербалізованих в англійській мові, причому 16 є універсальними / спільними (за вказівкою на певну сферу людської діяльності / галузь; за вказівкою на узагальненість; за вказівкою на спрямованість; за вказівкою на результативність; за ступенем впливу; за ступенем означеності; за розміром; за ступенем значущості; за ступенем необхідності; за типом оцінки (позитивна / негативна); за ступенем очікування / передбачуваності; за ступенем контрольованості; за ступенем посередництва; за порядком слідування; за ступенем можливості; за вказівкою на стадію розвитку), а 8 – специфічними (6 – для “result” (за різновидом впливу; за ступенем достовірності; за ступенем сприйняття; за вказівкою на джерело; за різновидом локації; за частотністю), 2 – для “consequence” (за ступенем задіяності; за тривалістю)). Отримані результати свідчать про високий ступінь перетинання семантичних значень аналізованих лексем в англійській мові та їх безпосередню здатність вербалізувати каузальну доміанту «ефект» в англійській картині світу. У перспективі вбачаємо застосування аналогічного алгоритму щодо визначення типів результату та наслідку на матеріалі української мови.

Ключові слова: картина світу, корпусний підхід, каузальна доміанта, атрибутивна колокація, типи результату, типи наслідку.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації світу та постійно розширюваних кордонах міжкультурної комунікації (А. Вебер, Дж. Кустер, Н. Леміш, М. Лустиг, О. Селіванова, Е. Холл та ін.) усе більшої ваги набувають розвідки, присвячені дослідженню універсальної та національно-специфічної складових частин мовних картин світу, тобто їх «вербалізова-

ній інтерпретації етносом навколишнього світу і себе самого в цьому світі» [1, с. 4]. Результати таких студій мають практичну спрямованість, оскільки демонструють «нюанси світовідчуття, світоосмислення й світооцінки» окремих етносів, ословлювані в конкретних мовах. Отже, вони є ключем до оволодіння іноземними мовами, формування професійної компетентності перекладачів й успішної інтеграції в мультикультурну спільноту. З огляду на це дослідження будь-яких фрагментів національно-мовних картин світу з різних позицій є *актуальними* для лінгвістики сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчаючи когнітивно-семантичну експлікацію каузальної доміанти «ефект» у неблизькоспоріднених мовах [2; 3] для визначення специфіки каузальних фрагментів картини світу англійців й українців, ми звернули увагу на той факт, що досягнення цієї мети найдоцільніше здійснити через застосування синтаксичного концепту (М. Булініна, І. Новосельцева, З. Попова, Л. Фурс, О. Швець) як *tertium comparationis* [4] з подальшою верифікацією отриманих даних із залученням корпусного підходу [5; 6]. Використання синтаксичного концепту як амбівалентної одиниці дає змогу досліджувати як змістову (пропозиційно-змістове наповнення), так і формальну (структурні схеми) складові частини різних мовних явищ у різних мовах [4, с. 152]. Зіставний аналіз «конкретних гомогенних понять» і «абстрактних гетерогенних явищ і категорій» сприяє вирішенню «проблеми свідомість – мисленнево-мовленнєві канали» [4, с. 155]. Корпусний підхід, у свою чергу, забезпечує «суттєве підвищення дескриптивної та пояснювальної надійності й обґрунтованості результатів проведених лінгвістичних досліджень» [5, с. 81], мінімізуючи «вплив суб'єктивного чинника» на отримані результати [6, с. 196]. Фокусуючись «на частоті співживання мовних одиниць з іншими одиницями чи контекстами, тобто *колокаціях* та *колігаціях*» [5, с. 81], корпусні розвідки виявляють найтипівіші для кожної мови конструкції, окреслюючи тенденцію заповнення їх слотів конкретними лексичними одиницями.

Термін «колокація» уведено в науковий обіг Дж.Р. Фьорзом у першій половині ХХ ст. на позначення «типового оточення – звичних або звичайних позицій даного слова» [7, с. 15]. І хоча він не є єдиним і вивчається з позицій різних підходів (когнітивного, семантико-синтаксичного, контекстно орієнтованого, психолінгвістичного й ін.), більшість дослідників все ж таки визнають, що *колокація* – це сполучення двох слів/компонентів, з яких один несе базовий зміст і є зв'язаним, а інший є вільним, проте семантично ключовим, і характеризує базовий компонент [7, с. 16; 8, с. 53]. Нині колокаційний

підхід у вивченні різних мовних / мовленнєвих явищ усе більше поширюється [7; 8; 9; 10], розширюючись до колострукційного [5; 11], що є предметом подальших розвідок.

Дослідження каузальної домінанти «ефект», зважаючи на вищесказане, здійснюється в декількох напрямках, зокрема у виявленні типів / моделей і компонентів колокацій із базовими лексемами (“effect”, “result” і “consequence”, значення яких перевірено за [12; 13]), що репрезентують аналізовану домінанту в англійській мові. З огляду на найвищу частотність моделі Adj + N_{effect} ідентифіковану для базової лексики “effect” у попередній частині нашої розвідки [14, с. 69], а також успішне встановлення на основі цієї моделі типів ефекту в українській мові [15, с. 185], типи результату та наслідку в англійській мові визнано за доцільне визначити на базі моделі Adj + N_{result} / Adj + N_{consequence} із застосуванням колокаційного підходу.

Метою статті є опис атрибутивних колокацій із лексемами “result” і “consequence” на матеріалі Британського національного корпусу з подальшим встановленням і зіставленням їх типів. Це стало можливим завдяки вирішенню таких завдань: 1) укласти реєстри атрибутивних колокацій із лексемами “result” і “consequence” у порядку зниження їх частотності; 2) встановити типи результату та наслідку, відображені в англійській мові; 3) виявити спільні та специфічні типи результату та наслідку, що характеризують каузальний фрагмент картини світу англійців.

Виклад основного матеріалу. Застосовуючи можливо-сті Британського національного корпусу (далі – BNC) [16], ми встановили виведення на екран результатів перших найчастотніших атрибутивних колокацій з аналізованими лексемами (“result” і “consequence”), на основі чого уклали їх реєстри в порядку зниження їхньої частотності.

Так, реєстр атрибутивних колокацій із лексемою “result” репрезентовано 500 різними одиницями (із загальною кількістю вживань 2 185).

Найвищу частотність із прикметників, що вживаються з лексемою **result**, виявили такі одиниці, як: *direct* – 225; *likely* – 108; *net* – 97; *final* – 95; *good* – 75; *positive* – 58; *inevitable* – 56; *overall* – 43; *similar* – 40; *desired* – 38; *best* – 30; *different* – 29; *important* – 23; *better* – 22; *general*, *immediate* та *negative* – по 21; *right* – 20. Проілюструємо колокації із прикметником *direct*: *It is totally unacceptable that people should be sacked as a direct result of being sick. Both measures are a direct result of the Prime Minister's Citizen's Charter initiative* [16]; колокації із прикметником *final*: *However, the election will be desperately close and the final result may not be known until the last constituencies' counts are declared tomorrow. Much depends on the national picture but the final result will be close* [16]; колокації із прикметником *inevitable*: *He insisted: “The inevitable result of proportional representation is coalition government. Attempts at intervention in China's domestic affairs were the inevitable result of this turmoil”* [16].

Частотність одного прикметника становить 18: *fair*; двох прикметників – 17: *excellent*, *only*; двох прикметників – 16: *worst*, *indirect*; одного – 15: *satisfactory*; двох – 14: *natural*, *disappointing*; двох – 13: *finished*, *significant*; трьох – 12: *possible*, *following*, *main*; трьох – 11: *actual*, *bad*, *particular*; двох – 10: *successful*, *unfortunate*; шістьох – 9: *unlikely*, *practical*, *interesting*, *key*, *further*, *great*; трьох – 8: *correct*, *poor*, *unexpected*; дванадцяти – 7: *surprising*, *previous*, *national*, *null*, *opposite*, *other*,

remarkable, *required*, *probable*, *cumulative*, *eventual*, *acceptable*; восьми – 6: *common*, *desirable*, *local*, *reasonable*, *single*, *striking*, *obvious*, *predictable*; десяти – 5: *professional*, *typical*, *usual*, *logical*, *new*, *happy*, *inconclusive*, *devastating*, *decisive*, *early*; дев'ятнадцяти – 4: *expected*, *definite*, *Danish*, *combined*, *close*, *basic*, *certain*, *anomalous*, *improved*, *impressive*, *freak*, *favourable*, *major*, *liable*, *useful*, *serious*, *precise*, *odd*, *optimum*; сорока шести – 3: *necessary*, *observed*, *normal*, *outstanding*, *paradoxical*, *perverse*, *pleasing*, *representative*, *sole*, *substantial*, *present*, *satisfying*, *wrong*, *unreasonable*, *visible*, *visual*, *ultimate*, *theoretical*, *just*, *latest*, *legal*, *indecisive*, *initial*, *musical*, *exact*, *financial*, *functional*, *ideal*, *identical*, *incidental*, *apparent*, *automatic*, *accurate*, *above*, *absurd*, *amazing*, *beneficial*, *clear*, *chief*, *concrete*, *cosmetic*, *decent*, *dire*, *extraordinary*, *effective*, *electoral*; вісімдесяти семи – 2: *economic*, *distinctive*, *dramatic*, *dynamic*, *earlier*, *experimental*, *evident*, *equivalent*, *exceptional*, *disastrous*, *corrected*, *creditable*, *crucial*, *convincing*, *contractual*, *contrary*, *binding*, *bizarre*, *adverse*, *accidental*, *approximate*, *inc*, *incorrect*, *greatest*, *harsh*, *highest*, *finest*, *German*, *given*, *frequent*, *foreseeable*, *fairest*, *familiar*, *n-bit*, *miserable*, *lower*, *mental*, *mere*, *long-lasting*, *long-term*, *invariable*, *inexorable*, *late*, *large*, *tragic*, *tangible*, *true*, *uncommon*, *vital*, *unsatisfactory*, *unique*, *universal*, *valuable*, *wonderful*, *worse*, *Scottish*, *round*, *powerful*, *real*, *published*, *proportionate*, *recent*, *qualitative*, *strange*, *standard*, *smooth*, *smoother*, *social*, *specific*, *spurious*, *simple*, *severe*, *secondary*, *pleasurable*, *plausible*, *physical*, *perfect*, *predicted*, *principal*, *political*, *pre-tax*, *likeliest*, *neater*, *original*, *official*, *occasional*, *ominous*; частотність решти двохсот сімдесяти трьох прикметників становить 1: *one-off*, *one-way*, *outer-ring*, *oversize*, *overt*, *panegyric*, *old*, *not-surprising*, *notable*, *nuclear*, *negligent*, *numeric*, *numerical*, *numerous*, *postoperative*, *potential*, *printed*, *private*, *preliminary*, *predetermined*, *personal*, *patchy*, *pathological*, *pelleted*, *physiological*, *picturesque*, *pincurled*, *planned*, *pleased*, *poetic*, *sensational*, *sensible*, *separate*, *side-stepping*, *can*, *skewed*, *solid*, *sophisticated*, *sorry*, *Spanish*, *special*, *squalid*, *stable*, *staggering*, *spectacular*, *spontaneous*, *startling*, *static*, *strong*, *stronger*, *student-module*, *stunning*, *subsequent*, *quieter*, *radical*, *random*, *rare*, *reflex*, *relative*, *public*, *pure*, *putative*, *presumptive*, *replacive*, *respectable*, *reverse*, *revolutionary*, *rhetorical*, *Ricardian*, *ridiculous*, *rounding*, *saddest*, *rigueur*, *second-guess*, *scientific*, *various*, *year-end*, *unknown*, *valid*, *unsuccessful*, *untreated*, *unusual*, *urgent*, *volatile*, *weaker*, *weekly*, *well-aimed*, *widening*, *winning*, *unconscious*, *underlying*, *undesirable*, *unequivocal*, *unfair*, *unforeseen*, *unhelpful*, *unintended*, *unlucky*, *unmediated*, *unnecessary*, *unofficial*, *unplanned*, *unpleasant*, *unpredictable*, *transient*, *tremendous*, *unacceptable*, *unclear*, *thermal*, *thick*, *thin*, *thumping*, *tissue-typing*, *tolerable*, *swiss*, *syntactic*, *supposed*, *sure*, *largest*, *larval*, *lasting*, *known*, *intriguing*, *lent*, *liberal*, *lighter*, *living*, *individual*, *industrialized*, *inequitable*, *inescapable*, *invisible*, *ironic*, *jagged*, *insensible*, *intended*, *inter-related*, *longer*, *longer-lasting*, *looking*, *lop-sided*, *lopsided*, *lousy*, *low*, *marketable*, *Martin-esque*, *marvelous*, *maximum*, *meaningful*, *long*, *local-election*, *local-government*, *miraculous*, *ludicrous*, *lumpy*, *mixed*, *nine-month*, *no-kill*, *non-binding*, *non-zero*, *nonsensical*, *nontrivial*, *norm-referenced*, *famous*, *fantastic*, *fascinating*, *fairish*, *false*, *fairer*, *fine*, *firm*, *flattering*, *flexible*, *forgiving*, *fortuitous*, *fractional-order*, *freshwater*, *full*, *full-year*, *gleaming*, *glossy*, *glycosylated*, *fundamental*, *historic*, *hoped-for*, *human*, *hurling*, *hygienic*, *helpless*, *high*, *higher*, *group-theoretic*, *guarded*, *genuine*, *graded*, *incredible*,

inconvenient, incoherent, identifiable, ideological, idiosyncratic, illogical, improbable, harmless, harmonic, architectural, argumentative, artificial, astonishing, appealing, anti-clockwise, available, average, awful, balanced, bald, bare, acoustic-phonetic, 2n-bit, aberrant, abnormal, aesthetic, afraid, aggregated, alarming, ambiguous, amended, amusing, angiographic, bottom, bottom-line, British, busy, calibrated, capitalist, carboniferous, casual, central, biological, chemical, chromosomal, civil, classic, clearer, clinical, closer, closest, communicative, comparable, comparative, competent, complete, complicating, conclusive, controversial, congenial, consistent, contra-intuitive, curious, current, corresponding, counterintuitive, disciplinary, dismal, detachable, definitive, degenerative, delightful, demographic, deplorable, exciting, exclusive, European, evolutionary.

Реєстр атрибутивних колокацій із лексею “consequence” у порядку зниження їх частотності представлено 219 різними одиницями (із загальною кількістю вживань 765).

Найвищу частотність із прикметників, що вживаються безпосередньо з лексею *consequence*, демонструють дві одиниці: *direct* (70) та *inevitable* (68). Проілюструємо колокації із прикметником *direct*: *It is direct consequence of the imposition of the Poll Tax. Each operator adds a single new fact which is a direct consequence of what is known already* [16]; колокації із прикметником *inevitable*: *London has more doctors or hospital beds and more disease: it is an inevitable consequence of the social conditions in London. This is partly the inevitable consequence of gender being socially constructed* [16].

Високочастотними у складі колокацій із лексею “consequence” також є такі прикметники: *little* – 41; *natural* – 40; *important* – 33; *further* – 28; *logical* – 27; *necessary* – 22, наприклад: *The logical consequence of this is that they will on occasion play unattractive parts! Perhaps this reflects my rule that dumbness is the logical consequence of being deaf* [16].

Частотність одного прикметника становить 14: *immediate*; частотність двох прикметників становить 12: *great, unintended*; частотність трьох прикметників становить 9: *obvious, practical, real*; частотність ще трьох прикметників становить 8: *probable, political, major*; частотність п'ятьох прикметників становить 7: *main, likely, only, unfortunate, serious*; частотність чотирьох прикметників становить 6: *secondary, other, possible, interesting*; лише 2 прикметники характеризуються частотністю 5: *physical, causal*; частотність восьми прикметників становить 4: *disastrous, greater, related, particular, late, significant, social, unexpected*; частотність чотирнадцяти прикметників становить 3: *unforeseen, unavoidable, simple, long, indirect, paradoxical, negative, minor, normal, general, consistent, crucial, certain, automatic*; частотність тридцяти п'яти прикметників становить 2: *actual, additional, curious, correlated, historical, fortuitous, fundamental, harmful, disturbing, dramatic, morphological, partial, positive, potential, predictable, attractive, inescapable, inadvertent, incidental, irrecoverable, long-term, longer-term, legal, intentional, regrettable, sceptical, remote, testable, tragic, twofold, ultimate, straightforward, usual, vital, small*.

Частотність решти прикметників (134 із загальної кількості 219) становить лише 1, як-от: *warmer, welcome, worst, uncomfortable, undesirable, undesired, undoubted, uniform, unintentional, unjust, unlikely, unplanned, unpleasant, unremarked, urgent, useful, strict, substantial, substantive, subtle, surprising, symptomatic, syntactic, temporary, unappealing, trivial, tiresome,*

shattering, rewarding, ridiculous, sad, scant, semantic, single, slight, societal, sole, specific, startling, local, mathematical, measurable, mere, limited, literary, ludicrous, lasting, intra-language, ironic, inexorable, informational, infrequent, inseparable, intellectual, intended, incompetent, ineluctable, pregnant, physiological, pleiotropic, remarkable, real-life, procedural, profound, psychic, punitive, rare, rational, payable, perpetual, operational, osmotic, odd, oddest, notable, net, dubious, durable, dying, early, economic, embarrassing, empirical, environmental, epistemological, equal, eventual, evident, evolutionary, explicit, external, extra, extreme, false, far-reaching, far-moved, fascinating, final, foreseeable, high, human, immense, given, global, grave, greatest, happy, costly, counter-intuitive, constitutional, discernible, distinctive, dangerous, defined, deformed, desirable, detrimental, different, alleged, analytical, apprehended, added, absurd, accepted, aversive, bad, bitter, busy, cancerous, chief, classic, clear, common, considerable.

Опрацювання укладених реєстрів атрибутивних колокацій із лексемами “result” і “consequence” з опорою на компонентний аналіз значення прикметників, що входять до їх складу, привело до встановлення 22 типів результату та 18 – наслідку, відображених в англійській мові. Універсальними є 16 типів, а саме: за вказівкою на певну сферу людської діяльності / галузь; за вказівкою на узагальненість; за вказівкою на спрямованість; за вказівкою на результативність; за ступенем впливу; за ступенем означеності; за розміром; за ступенем значущості; за ступенем необхідності; за типом оцінки (позитивна / негативна); за ступенем очікування / передбачуваності; за ступенем контролюваності; за ступенем посередництва; за порядком слідування; за ступенем можливості; за вказівкою на стадію розвитку. Для лексеми “result” специфічними є 6 типів: за різновидом впливу (*similar, combined*); за ступенем достовірності (*liable, spurious*); за ступенем сприйняття (*acceptable, observed*); за вказівкою на джерело (*Danish, German*); за різновидом локації (*national, local*); за частотністю (*single, frequent*). Для лексеми “consequence” – лише три (2): за ступенем задіяності (*related, correlated*); за тривалістю (*consistent, long-term*).

Висновки. Загальна кількість проаналізованих на основі BNC колокацій із лексею “result” становить 2 185 одиниць (неповторюваних 500), з лексею “consequence” – 765 (неповторюваних усього 219 на цілий корпус). Встановлено 22 типи результату та 18 типів наслідку, вербалізованих в англійській мові, причому 16 є універсальними / спільними, а 8 – специфічними (6 – для “result”, 2 – для “consequence”), що свідчить про високий ступінь перетинання семантичних значень аналізованих лексем в англійській мові та їхню безпосередню здатність вербалізувати каузальну домінанту «ефект» в англійській мові. У перспективі плануємо застосувати аналогічний алгоритм стосовно визначення типів результату та наслідку на матеріалі української мови.

Література:

1. Голубовська І. Всесвіт криз «мовне дзеркало»: універсальне та ідіотичне. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 9 «Сучасні тенденції розвитку мов»*. 2007. Вип. 1. С. 3–7.
2. Вайноренє І. Когнітивно-семантичний складник каузальної домінанти «ефект» в англійській та українській мові: економічний дискурс. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 2019. Т. 30 (69). № 2. Ч. 2. С. 43–48.

3. Вайнорене І. Когнітивно-структурна та пропозиційно-змістова складові каузальної домінанти «ефект» в англійському й українському психологічному дискурсі. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 9. Т. 2. С. 78–84.
4. Леміш Н. Синтаксичний концепт як одиниця зіставлення в сучасних лінгвокогнітивних дослідженнях. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 9 «Сучасні тенденції розвитку мов»*. 2017. Вип. 16. С. 150–158.
5. Жуковська В. Англійська абсолютна конструкція: досвід колострукційного аналізу. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2017. Вип. 12. С. 80–85.
6. Леміш Н. Корпуси в практичній діяльності. *Переяславська мовознавча толока* : збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди, 19–20 вересня 2019 р. С. 196–198.
7. Бобкова Т. Теоретико-методологічні підходи до вивчення колокацій у сучасному мовознавстві. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія «Філологія»*. 2014. Т. 17. № 2. С. 14–22.
8. Вайнорене І. Колокації з каузальною домінантою «ефект» в англійській та українській мовах. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 9 «Сучасні тенденції розвитку мов»*. 2017. Вип. 16. С. 52–61.
9. Bartsch S. Structural and Functional Properties of Collocations in English: A Corpus Study of Lexical and Pragmatic Constraints on Lexical Co-occurrence. Tübingen : G. Narr-Verlag, 2004. 244 p.
10. Tummers J., Speelman D., Geeraerts D. Lectal conditioning of lexical collocations. 2013. Conference Paper. URL: http://www.ling.arts.kuleuven.be/qlvl/prints/Tummers_Speelman_Geeraerts_2013abs_lectal_conditioning.pdf (дата звернення: 30.01.2020).
11. Gries S.Th., Stefanowitsch A. Extending collocation analysis: A corpus-based perspective on “alterations”. *International Journal of Corpus Linguistics*. 2004. № 9 (1). P. 97–129.
12. Online Etymology Dictionary. URL: <http://www.etymonline.com> (дата звернення: 24.11.2019).
13. Cambridge English Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/> (дата звернення: 16.02.2020).
14. Каузальна домінанта “effect” в англійській мові: корпусний підхід. *Foreign Language in Professional Training of Specialists: Issues and Strategies* : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції, Кропивницький, Центрально-український державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, 20 лютого 2019 р. С. 67–69.
15. Вайнорене І. Типи ефекту в українському психологічному дискурсі за результатами застосування корпусного підходу. *Переяславська мовознавча толока* : збірник тез I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди, 19–20 вересня 2019 р. С. 183–185.
16. British National Corpus (BNC). URL: <https://www.english-corpora.org/bnc/> (дата звернення: 25.12.2019).

Vainoren I. Collocations with lexemes “result” and “consequence” in British National Corpus: a contrastive and typological aspect

Summary. The paper describes attributive collocations with lexemes “result” and “consequence”, which can verbalize the causal dominant “effect” along with lexeme “effect”. The study is done from the standpoint of corpus, contrastive, and typological approaches. The goal is realized by solving such tasks as follows: making registers of the attributive collocations with lexemes “result” and “consequence” in order of decreasing their frequency; establishing the types of result and effect, reflected by means of the English language; identifying common and specific types of result and effect, that characterize the causal fragment of the English worldview. According to the data, processed with the help of the British National Corpus options, the register of attributive collocations with lexeme “result” was represented by 500 different units (with the total number of 2 185 usages), and the register of attributive collocations with lexeme “consequence” – by 219 units (with the total number of 765). We identified 22 types of result and 18 types of consequence, verbalized in English, with 16 being universal / common (that is by reference to a specific field of human activity; by indication of generalization; by indication of focus; by indication of resultivity; by degree of influence; by degree of definiteness; by size; by degree of significance; by degree of necessity; by type of evaluation (positive / negative); by degree of expectation / predictability; by degree of controllability; by degree of mediation; by order of occurrence; by degree of possibility; by reference to an evolution stage), and 8 – specific (6 – for “result” (by variety of influence; by degree of reliability; by degree of perception; by degree of perception; by reference to a source; by variety of location; by frequency), 2 – for “consequence” (by degree of involvement; by duration)). The received results show a high degree of the semantic meanings of the analysed lexemes overlapping in English, as well as their integral ability to verbalize the causal dominant “effect” in the English worldview. Further research can deal with applying a similar algorithm for determining the types of result and effect, coded in the Ukrainian language.

Key words: worldview, corpus approach, causal dominant, attributive collocation, types of result, types of consequence.